

Mediācija pārrobežu ģimenes lietās - Francija

Pārrobežu mediāciju ģimenes lietās veicina starptautiskie un Eiropas sadarbības līgumi, lai mierīgi un ātri atrisinātu strīdus. Francijā centrālās administrācijas ietvaros ir izveidota struktūra, kuras mērķis ir veicināt mediācijas izmantošanu pārrobežu lietās. Svarīgi ir arī valsts tiesību akti attiecībā uz mediāciju, jo tie var attiekties arī uz pārrobežu lietām.

Valsts reglamentējošie noteikumi

Francijas juridiskās mediācijas juridiskais pamats ir 1995. gada 8. februāra likums Nr. 95-125, pēc kura tika pieņemts 1996. gada 22. jūlija Dekrēts Nr. 2012-66. Jebkurš lietā iesaistītais tiesnesis var pēc pušu vienošanās norīkot kvalificētu, objektīvu un neatkarīgu trešo pusi — mediatoru.

2011. gada 16. novembra rīkojums (*ordonnance*) Nr. 2011-1540, ar ko valsts tiesību aktos transponēja 2008. gada 21. maija Direktīvu Nr. 2008/52/EK, grozīja 1995. gada 8. februāra likumu. Šis likums definē mediāciju kā strukturētu procesu, kurā divas vai vairākas puses cenšas panākt vienošanos ar mērķi atrisināt to nesaskaņas mierizlīguma ceļā, palīdzot trešajai pusei. Šis likums nosaka kopīgo kārtību visa veida mediācijas procesos.

Ģimenes lietu mediācijā pastāv valsts kvalifikācija, ko izveidoja ar 2003. gada 2. decembra dekrētu (Sociālo pasākumu un ģimenes kodeksa R.451-66. pants un turpmākie panti), kā arī ar 2004. gada 12. februāra un 2012. gada 19. marta dekrētu. Tomēr pašlaik šī kvalifikācija nav nepieciešama, lai strādātu par ģimenes lietu mediatoru, jo mediācija ģimenes lietā nav reglamentēta profesija.

Mediatori strādā brīvprātīgā darba nozarē vai saskaņā ar brīvās profesijas reglamentējošiem noteikumiem.

Mediācija ģimenes lietās var norisināties:

- 1) pirms juridiskām darbībām: to dēvē par mediāciju ģimenes lietās pēc vienošanās — lietu tieši iesniedz pušu mediatoram;
- 2) tiesvedībā: Civilprocesa kodeksa 1071. pants, Civilt kodeksa 255. un 373-2-10. pants;
 - ģimenes lietu tiesnesis (*juge aux affaires familiales*) var pusēm ierosināt mediāciju un pēc vienošanās panākšanas izvirzīt ģimenes lietu mediatoru, lai tas sāktu mediācijas procesu;
 - ģimenes lietu tiesnesis var noorganizēt pušu tikšanos ar ģimenes lietu mediatoru, kas tās informēs par ģimenes lietu mediācijas mērķi un procedūru.

Uz vienošanos, kas panākta ģimenes lietu mediācijas ceļā, var attiekties ģimenes lietu tiesneša apstiprinājums (Civilprocesa kodeksa 1534. un 1565. pants, kā arī nākamie panti). Tiesnesis apstiprinās vienošanos, izņemot gadījumu, ja viņš/viņa uzskata, ka tā pienācīgi neaizsargā bērna intereses, vecāku piekrišana nav sniegta labprātīgi (Civilt kodeksa 373-2-7. pants, 2. apakšpunkts) vai tā vispārīgi varētu būt pretrunā ar valsts politiku.

Izmaksas: pirmā informatīvā intervija ar ģimenes lietu mediatoru klientam ir bez maksas. Tomēr mediācijai ģimenes lietās nepieciešams finansiāls ieguldījums no pusēm saskaņā ar oficiālo mediācijas pakalpojumiem piemērojamo shēmu, pamatojoties uz principu, ka apmaksa tiek veikta par katru sesiju un katru personu atkarībā no pušu ienākumiem. Kad persona saņem juridisko palīdzību, valsts sedz maksu par mediāciju ģimenes lietās, un nacionālā mēroga sistēma sniedz nodrošinājumu jurista atlīdzības palielinājumam, kad mediāciju veic, pamatojoties uz ģimenes lietu tiesneša rīkojumu.

- Saite uz attiecīgajiem Civilprocesa kodeksa noteikumiem: [šeit](#)
- Saite uz Tieslietu ministrijas mājaslapu [Tieslietu ministrijas informatīvā lapa](#) par mediāciju ģimenes lietās
- Saite uz mediatoru sarakstiem: lai atrastu Jums tuvāko ģimenes lietu mediācijas pakalpojumu sniedzēju, varat veikt meklēšanu — „mediācija ģimenes lietās” cilnē „kategorijas” šajā tīmekļa vietnē: [Juridiskie pakalpojumi reģionos](#)

Starptautiskā mediācija ģimenes lietās

Starptautiskā mediācija ģimenes lietās tiek regulēta starptautiskos sadarbības līgumos saistībā ar ģimenes lietām (1980. gada 25. oktobra Hāgas konvencija un Briseles IIA regula), lai veicinātu mierizlīgumu ar mērķi panākt bērna atpakaļatdošanu starptautiskas nolaupīšanas gadījumā vai panākt vienošanos par vecāka piekļuves tiesību īstenošanu.

Ieinteresētās personas var:

1) sazināties ar mediatoriem, kas strādā kā brīvās profesijas pārstāvji vai brīvprātīgā darba jomā — saraksts ar mediatoriem, kas var palīdzēt starptautiskās ģimenes lietās, ir atrodams tiešsaistē: <http://www.justice.gouv.fr/justice-civile-11861/enlevement-parental-12063/sources-listes-des-mediateurs-familiaux-internationaux-suite-28277.html> (vai noklikšķiniet [šeit](#));

2) izmantot mediāciju, vēršoties attiecīgajā centrālās administrācijas struktūrvienībā: Francijas Tieslietu ministrijā ir starptautiskās ģimenes lietu mediācijas struktūrvienība ([CMFI](#)). Katrā jaunā pārrobežu gadījumā šī struktūrvienība piedāvā palīdzību, iesaistoties tiesvedībā, pirms un/vai pēc tās — tas tiek piedāvāts kā atbalsta pasākums. Panāktās vienošanās tiek iesniegtas attiecīgo valstu tiesās, nepieciešamības gadījumā saņemot apstiprinājumu no pušu juridiskajiem konsultantiem.

Kad viens no vecākiem pieprasa centrālajai administrācijai starptautisko mediāciju ģimenes lietās, centrālā administrācija ierosina šādu mediāciju otram no vecākiem. Pieejai jābūt **brīvprātīgai** — **īstenojot ģimenes lietu starptautiskās mediācijas procesu, nedrīkst būt nekādu ierobežojumu.**

Veicot darbu starptautiskajā mediācijā ģimenes lietās, attiecīgā centrālās administrācijas struktūrvienība ar katru no vecākiem strādā objektīvi un pilnīgi konfidenciali.

Tieslietu ministrijas starptautiskās ģimenes lietu mediācijas struktūrvienības sniegtā mediācija ir bez maksas. Pieteikums kopā ar dokumentiem saistībā ar pašreizējo vai iepriekšējo tiesvedību Francijā vai ārvalstīs jānosūta uz šo adresi:

Ministère de la Justice (Tieslietu ministrija)

Direction des Affaires Civiles et du Sceau – BDIP (Civillietu nodaļa)

Cellule de médiation familiale internationale (Starptautiskās ģimenes lietu mediācijas struktūrvienība)

13 Place Vendôme

75 042 Paris Cedex 01

To var nosūtīt arī uz šo e-pasta adresi: entraide-civile-internationale@justice.gouv.fr

Saite uz Francijas Tieslietu ministrijas tīmekļa vietni (starptautiskās ģimenes lietu mediācijas struktūrvienība): <http://www.justice.gouv.fr/justice-civile-11861/enlevement-parental-12063/la-mediation-21106.html>

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lapa atjaunināta: 19/01/2017